

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje desno. Tele-
fon št. 24. — SHS postnoštekovni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
opira. — Rokopisi se ne vračajo.

Poština plačana v gotovini. Cena danesnje st. Din —75

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stani
mesečno po pošti D 10—, za ino-
zmatvo D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaznice D 10—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri uradni "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, petek 8. oktobra 1926.

Leto: VII. — Številka: 228.

Notranje investicijsko posojilo

Gradnja proge Rogatec—Krapina
ogrožena?

Beograd, 7. oktobra.

Finančni odbor je zavrnil zahtevo fi-
nančnega ministra dr. Vinka Perića, da
se uporabijo v svoj namen investicijski
kredit, ki so v proračunu določeni v
zgraditev nekaterih železniških zvez. S
tem je gradnja prog Krapina—Rogatec in
Bakar—Kraljevica resno ogrožena. Pod-
tajnik prometnega ministra je finančni
minister predložil, da naj se najame no-
tranje investicijsko posojilo, ki bi naj o-
mogočilo izvedbo projektiranih železni-
ških naprav. Za prog Krapina—Rogatec
bi se rabilo 25 milijonov dinarjev. V Ba-
kar je prometni minister odposlal ko-
misijo, ki naj izdela proračun za prog
Bakar—Kraljevica.

Čsl. parlamentarci v Srbiji

Beograd, 7. oktobra.

Češkoslovaški parlamentarci so bili
včeraj v Oplencu na grobu kralja Petra,
kjer so potovali preko Mladenovca in
Poračine v Leskovac, kjer so bili slovesno
sprejeti in kjer se je vršil banket. Od
Leskovca so nadaljevali pot v Kumanovo
in Skopje.

Važne redukcije pri želez. direkcijah

Beograd, 7. oktobra.

Prometno ministrstvo se je končno od-
ločilo izvesti redukcijo v nekaterih že-
lezniških direkcijah. Pri vseh petih di-
rekcijah bodo od dosedanjih osmih od-
delkov trije ukinjeni. V generalni direk-
ciji pa bosta računski in nadzorni odde-
lek združena, dočim bodo vsi ostali po-
sli kolikor mogoče decentralizirani.

Kongres delavskih zbornic

Beograd, 7. oktobra.

24. in 25. t. m. se bo vršilo v Beogradu
zborovanje delavskih zbornic, na kate-
rem se bodo obravnavala socijalna in
ekonomska vprašanja našega delavstva.
Sarajevska zbornica bo ob tej priliki
predložila zakonski osnutek o bratovskih
skladnicah.

Državna obrtna banka

Beograd, 7. oktobra.

Trgovinski minister dr. Krajač je pa-
ratiral organizacijski statut Drž. ban-
ke. Finančno ministrstvo pa je v izved-
bo dekreta deponiralo pri Hipotekarni
banki 3 milijone dinarjev, ki bodo rabili
kot osnovna glavica.

CARINSKI DOHODKI.

Beograd, 7. oktobra.

Uradno se potrjuje, da znašajo dohodki
carinarnic v zadnji tretjini septembra 55
milijonov 558.268 dinarjev.

BORZA

CURH, (Avala), dne 7. oktobra. (Izv.)
Beograd 9.145, Pariz 14.9375, London 25.1175,
New York 517.75, Milano 19.85, Praga 15.325,
Wien 73.025, Budapest —7245, Berlin 123.30,
Bukarešta 2.71, Sofija 3.75.

Kratko — najnovejše

Zunanji minister dr. Ninčić se je vrnil iz
Pariza v Beograd.

Pričakuje se, da bo po kraljevem povratku
izbruhnila vladna kriza. Beograjski in zagreb-
ski listi so prinesli poročila z napisi kakor
»Vladna kriza neizogibna« in podobno.

Svetozar Pribečević se je vrnil iz Pariza,
kjer je bil na pogrebu svoje hčerke.

Beograjski listi zanikujejo vest, da bi bil
dr. Ninčić za časa bivanja v Parizu podpisal
francosko-jugoslovensko prijateljsko pogodbo.
Pogodba je sestavljena in bo podpisana ob
primernejšem trenutku. (Ozir na Italijo!)

V Italiji je bilo aretiranih čez 100 komuni-
stov, t. j. nasprotnikov fašizma.

Pruski notranji minister Severing (socialni
demokrat) je odstopil. Prav tako je dal ostav-
ko načelnik nemške državne brambe general
v. Seekt.

Franciji preti nova politična kriza, ker se
del vladne skupine ne strinja s finančno po-
litiko Poincaréja.

Pan-evropski kongres na Dunaju je bil v
najlepšem soglasju zaključen. Izdal se je ma-
nifest na Evropejce, ki oznanja nastanek unije,
katera naj konča nasprotja med Evropejci.
podere meje in zediní vse evropske narode
pri složnem delu za blagor človeštva.

Grški legitimisti se pogajajo z bivšim kral-
jem Jurijem glede povratka na Grško.

Dnevna kronika

— Kralj se je vrnil v Beograd. Kralj
in kraljica sta zapustila Bled in se od-
peljala z dvornim vlakom v Beograd.

— Pan-evropski kongres in Slovani.
V nedeljski številki našega lista bomo
obelodanili pod tem naslovom poseben
članek udeleženca pan-evropskega kon-
gresa G. F. G o l o b a, na kar že danes
opozarjamo čitatelje, ki jih zanima pan-
evropski pokret.

— Razcep v klerikalni stranki. Zagreb-
ški »Jutarnji list« poroča, da obstoji v
klerikalni stranki močna opozicija proti
dr. Korošcu in da utegne priti kmalu
do odprtega konflikta.

— Pozabljeni hrvatski pesnik — Slo-
venec. V zagrebškem »Jutarnjem listu«
poroča njegov dopisnik iz Varaždina, da
je 4. t. m. preteklo 25 let, kar je umrl
v. Varaždinu hrvatski književnik Ferdi-
nand Plohl, ki je sedaj popolnoma po-
zabljen. Plohl je bil rodom iz P a v l o v
e c e pri O r m o ž u in je služboval
leta 1877. kot gimnazijski učitelj v Va-
raždinu. Zbiral je narodne pesmi in jih
izdal v treh zvezkih. Ker so bile med
njimi take, ki niso ugajale takratni
»vlastodržcem«, so Plohla odpustili iz
državne službe. Vstopil je v mestno
službo in umrl leta 1901. — Značilno je,
da Plohla ne omenja niti Geršak v svo-
jih »Ormoških spominih«, kjer je sicer
omenjen vsak še tako neznan literat
iz ormoškega okraja. Zato je Plohl tudi
pri slovenskih rojakih neznan.

— Nesrečen slučaj senatorja V. Klo-
fača. Češkoslovaške parlamentarce vodi-
ta po Jugoslaviji predsednik poslanske
zbornice Jurislawski in predsednik senata
Vaclav Klofač. Klofač pa je dobil v Be-
ogradu brzopavko, da mu je doma nena-
doma umrla žena, gospa Amalija Klo-
fačeva. Odlični češki politik se je moral

takoj vrniti v domovino. Beograjski listi
s sočutjem beležijo to nesrečo in vladna
»Samouprava« prinaša lep nekrolog go-
spej Amaliji Klofačevi.

— Boj za deželnega glavarja na Šta-
jerskem. Kakor smo že poročali, je od-
stopil štajerski deželni glavar dekan Pri-
sching. Za njegovo mesto se bje sedaj
hud političen boj. V ponedeljek se bodo
vršili v štajerskem deželnem volitve,
na katerih se bo odločilo ali bo
zmagala kandidatura dr. Rintelena, ki ga
predlagajo krščanski socialci ali ne. Dr.
Rintelen je bil deželni glavar že pred
nekaj meseci, ko so ga poklicali na Du-
naj, kjer je prevzel prosvetno ministr-
stvo. Dr. Rintelen pa ne marajo vele-
nemei, koalicijski tovariši krščanskih so-
cialcev. Položaj v štajerskem deželnem
zboru kažejo sledeče številke: Zbor šte-
je 70 poslancev, izmed teh pripada 34
zastopnikov krščanskim socialcem, 24
socialnim demokratom, 4 velenemcem,
kmetjski zvezi (Landbund) 8 poslancev.
Socialni demokratje so odločno proti dr.
Rintelenu, deloma tudi agrarci. Borba
za mesto štajerskega glavarja je tedaj
dokaj ostra in napeta.

— Uradniška stavka v Avstriji. V
sosedni Avstriji se državno uradništvo
že del časa bori za zboljšanje svojega
položaja. Vlada že eno leto zavlačuje po-
gajanja z njihovo organizacijo. Radi tega
so sklenili, da mora vlada do 8. oktobra
stopiti v pogajanja, ali pa bodo proglasili
uradniško stavko.

— Nova češka vlada. Iz Prage poro-
čajo, da je nova Švehlova vlada v glav-
nih obrisih že sestavljena. V vladi bodo
mimo parlamentarcev tudi strokovnjaki
in bo imela prehodni značaj. Sigurno je,
da bodo v vladi zastopani tudi Nemci
in sicer z dvema ministroma. Zunanje
ministrstvo bo vodil slejkovec dr. Beneš,
finančno dr. Engliš in notranje dr. Čer-
ny. Narodno-obrambno ministrstvo bo
prevzel kak general. Narodni demokratje
(Kramařevci) ne bodo z u po pa-
lamentarcev.

— Legitimističen list na Dunaju. Na
Dunaju bo začel izhajati nov dnevnik
»Viribus unitis«, ki bo zastopal idejo, da
se obnovi avstro-ogrska monarhija pod
starim žezlom. List bo izdajal konzorcij,
v katerem sede sami aristokratje in biv-
ši c. in kr. Se vidi, koga najbolj čevlji
žuli. Da pa bi radi grofovskega luksuza
in oficirske zaposlitve morali zopet za-
viadati degenerirani Habsburgi. — to
ljudem ne bo več šlo v glavo, tudi če bo-
do grofje izdali še svoj zadnji denar za
»Viribus unitis«.

— Tatinski moister. V Budimpešti so
aretirali dolgo iskanega Aleksandra Fa-
briciusa, ki je storil v zadnjem času 120
vlomov in tatvin. Pri njem so našli lepo
zalogo draguljev, zlata in okoli milijar-
do madž. kron denarja. Pred policijo je
simuliral blaznost in so ga morali naj-
prej oddati v opazovalnico.

— Enomesečno povišanje poštnih takš.
Beograjski listi poročajo, da bo minist-
stvo pošte povišalo poštnino samo za
dobo enega meseca, t. j. od 1. do 30.
novembra. Pokazalo se je namreč, da
škoda zbog povodnji ni tako visoka, kot
se je čnila neposredno po katastrofi.

m Ljudska knjižnica v Narodnem do-
mu izposojuje knjige vsakomur ob če-
dopoldne. Na razpolago je okrog 10.000
knjig, zlasti je krasna izbira modernih
svetovnih romanov evropske literature.

Mariborske vesti

m Einspielerjev večer. Jugoslovanska
Matica v Mariboru vabi vse zavedne
Slovence, ki jim je pri srcu usoda koro-
ških Slovencev, na Einspielerjev večer,
ki se vrši ob priliki šeststletnice koroške-
ga plebiscita v soboto, dne 9. oktobra
ob 20. uri v dvorani »Union«, Cafova ul.
Na sporedu so pevske in glasbene toč-
ke in govor pros. dr. Šušnika. Vstop-
nina prostovoljna. — Četudi je glode Ko-
roške že marsikdo obupal, vendar ne
smemo držati rok križem, kajti Koroška
ni samo zibelka slovenstva, marveč ži-
vi tamkaj še vedno nad 100.000 Slo-
vencev. V sami glasovalni coni A pa je
bilo kljub pritisku in falzifikaciji nad
15.000 glasov oddanih za Jugoslavijo.
Naša dolžnost je, da se jih spominjamo
ob vsaki priliki in da jim damo moralno
in materialno podporo, da bodo lažje
vzdržali v težkem boju do odločilnega
dne, ki mora prejalisej napočiti. Pravici
do Koroške se ne smemo odreči nikdar!
Verujemo in delajmo na to, da se kri-
vica, ki nam je bila storjena 10. oktobra
1920, popravi. Te dni bodimo v mislih
pri naši zasaženi Koroški, ki smo jo
moralni leta 1920, zapustili. V soboto vsi
na Einspielerjev večer!

m Društvo jugoslovanskih akademikov
v Mariboru. Na osemnajstem rednem
občnem zboru v Narodnem domu je bil
izvoljen sledeči društveni odbor: Pred-
sednik Spindler Metod, med.; podpred-
sednik Vodeb Miro, teh.; tajnik Gulč
Vladimir, med.; blaginik Lukman Pran-
ko, med.; knjižničar Vrščaj Borut, med.;
odborniški namestnik Glusić Ante, med.;
revizorja Sternaša Vladimir, phil., Sor-
šak Jurago, teh.; častni sod Ferlan Loj-
ze, iur., Senković Milan, iur., Spindler
Ciril, iur., Kac Leo, med., Krebelj Sreč-
ko, veter.

m Nadaljni program Ljudske univer-
ze. V petek, dne 8. t. m. bo predaval
znani raziskovalec St. — g. inž. Ferdo
L u p š a o svoji ekskurziji v dosedaj še
docela nepreiskane gorate dele zadnje
Indije. Predavatelj se peča z idejo, da
priredi v doglednem času posebno eks-
pedicijo v te eksotične pokrajine, če bo
zbral dovolj gmotnih pripomočkov. Pre-
davanje bodo pojasnjevali predavatelje-
vi lastni posnetki. V ponedeljek, dne 11.
t. m. bo prvo pravniško predavanje. Od-
vetnik g. dr. Makso Š n u d e r l bo go-
voril o pravnih predsodkih. Ker je takih
predsodkov med širšimi sloji zelo veliko,
bo poljudno predavanje o njih prav go-
tovo zanimalo. — Predavanje se prične
ob 19.4 v čitalnici Studijske knjižnice.
Občinstvo se prosi, da se navadi toč-
nega prihajanja, ker sedanje zamude ni-
so ljube niti predavateljem niti točno
prihajajočemu občinstvu.

m Strokovni tečaj na Ljudski univerzi.
V petek, dne 8. t. m. ob pol 7. uri se
zberejo na drž. realki že prijavljeni u-
deleženci srbohrvatskega tečaja. Kdor
se še ni prijavil, lahko pride k prvi uri
in se pred začetkom priavi. — Nadalje
se opozarja, da namerava Ljudska uni-
verza otvoriti tudi letos ruske tečaje, če
bo dovolj prijavljenec. Pismene prija-
ve se pošiljajo Ljudski univerzi, Slo-
mškovo trg. — Vodstvo Ljudske univerze
je sprejelo več prijav za srednješolski
tečaj in za tečaj iz slovenščine. Nadalje-
ne prijave se še sprejemajo. Otvoritev
tečaja se bo pravočasno razveljavila.

m Zdravniško društvo v Mariboru ima
svojo prihodnjo odborovo sejo dne 8. t.
m. ob 18. uri v Kolodvorski restavraci-
ji v Mariboru. — Tajnik. N. 130

m Društvo stanovanjskih najemnikov
v Mariboru sklicuje za dne 9. t. m. ob
20. uri v mali kazinski dvorani (Ljud-
ska univerza) javno sejo z dnevnim re-
dom: Razlaga novega stanovanjskega
zakona. Dostop imajo vsi člani.

m Izplačevanje orožniške pokojnine. V
našem mestu živi precejšnje število vpo-
kojenih orožnikov, ki so službovali 30
let ali še več in dobe sedaj 500—600
dinarjev mesečne pokojnine. To je preje
miloščina, nego pokojnina, vendar pa se
pritožujejo, da jim tudi tega bornega de-
narja ne izplačujejo redno. Vpokojeni
ga morajo osebno dvigniti pri tukajšnji
orožniški komandi. Toda, preden ga jim
res izplačajo, mine 5—8 dni, dasi potre-
bujejo denar takoj po 1. ko je treba

6. obletnica koroškega plebiscita

V soboto, 9. oktobra

Einspielerjev večer

dvorana »Union« ob 20. uri — v korist Jugoslovanske Maticе

plačati najemnine. So nekateri, ki si ne morejo nič več zaslužiti in zavise od mesečnih 500 dinarjev. In zdaj še tega ne morejo dobiti takoj po prvem v mesecu, dasi zakon to izrecno določa. Nujno bi priporočali pristojnim krogom, da poskrbe za takojšnje izplačilo teh pokojnin, da so pičle med pičlimi. Naj se z nepotrebnim zavlacavanjem ne nadlegujejo oni, ki so se postarali v državni službi in morajo sedaj še trpeti pomanjkanje in zapostavljanje!

m Poštni uslužbenci prirede ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 10. oktobra 1926, na vrtu restavracije Gambirius **»Veliko vinsko trgatve«** s sledečim sporedom: Koncert na vrtu, ples v dvorani in druge zabavne igre. — Začetek ob 16. uri, konec ob 1. uri jutraj. Pri koncertu igra narodna godba »Drava«. Vstopnine prosto. Za obilno udeležbo se priporoča — odbor.

m Cerlec francais. Pouk v vseh francoskih kurzih se je začel 5. oziroma 6. oktobra. Kurzi za odrasle se vrše ob torkih in petkih od 6.—7. zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega kurza za otroke pa ob torkih in petkih od 3.—4. popoldne v društveni čitalnici na drž. gimnaziji. Prijave za vse te kurze se sprejemajo še do konca t. m. v kurzih samih.

m Slavonski vlomilec, ki je delal v Sloveniji »kupi«, aretiran. Janež sta prignala v Maribor dva orožnika iz Dalje pri Osijeku nevarnega vlomilca Nedeljka Brešiča iz Pakraca, ki je meseca marea vlomil v stanovanje svečenika v Dalju in pokradel zlatnine in dragocenosti v vrednosti 60.000 dinarjev. Del pokradenih dragocenosti je zastavil v Mariboru in Ljubljani ter prodal zastavne listke uglednim osebam v Mariboru. Med drugim je zastavil v Mariboru briljantni križec, vreden najmanj 10.000 Din in prodal zastavni listek v Ljubljani zastavljenega briljantnega prstana, ki pa ga je kasneje sam dvignil s ponarejenim zastavnim listkom ter imel od ukradenih predmetov dvakratni dobiček.

m Zrtev brezposelnosti. Brezposelni zidarski pomočnik Vincenc L. iz Ptuja je bil sredi aretiran, ker se je ob 17. uri vtihotapil v nezaklenjeno stanovanje v Einspielerjevi ulici št. 26, in ukradel iz neke omare 70 dinarjev. Ko se je gospodinja vrnila iz pralnice v stanovanje, se skril v stranišče in skušal pobegniti. Na vpitje okradene gospe pa so ga na ulici zgrabili in odpeljali na stražnico.

m Zapora Barvarske ulice. Radi nujnih popravil in priklonitev novih konzumentov na plinovod v Barvarski ulici ostane ta ulica v pondeljek dne enajstega oktobra za vozovni promet zaprta.

m Državni nameščenci in upokojenci. Se vabijo na informativen sestanek »O srednje zveze«, ki se bo vršil v nedeljo, dne desetega oktobra ob 9.30 uri v Gambiriovi dvorani.

m Nedeljski tečaj za šivanje oblek in perila priredi Mariborsko slovensko žensko društvo, ako se prijavi dovolj udeleženk. Prijaviti se je pri gospe Zlati Brišnik v Slovenski ulici ali v nedeljo dne 10. t. m. od 14.—16. ure v drž. ženskem učiteljskem, N. 136.

m Pozor! V kavarni »Park« dnevno od 17. do 2. ure gostovanje obče znane umetnice na glasovirju madame Fried. Na novo urejena plesna dvorana. Najboljša rdeča in bela vina, prvovrstna breskova bovila in dnevno sveže domače pecivo. Z vsem najboljše postreženo. Prepričajte se sami. 2130

m Velika kavarna. Danes, v četrtek Loire Dansante. V petek 8. t. m. senzacionalni eksperimenti gospoda Svengalija. 2132

Radi prezidave

Narodnega doma in založne vinske kleti ter radi nabave večjih množin samo sortiranih lufomerskih vin se razprodaja v Štajerski kleti stara zaloga, liter od 8 Din naprej! ! ! !

Sport

ISSK Maribor : Atletiki (Celje)

V nedeljo gostuje ISSK Maribor v Celju proti »Atletikom«, ki so v zadnjih tednih z izpremenjeno postavbo dosegli jako ugodne rezultate in so baje sigurni favoriti za prvenstvo v celjskem okrožju. »Maribor« bo nastopil s kompletno prvo garnituro, kar bo vzbudilo v Celju precejšen interes.

ZNS (sekcija Maribor). V nedeljo dne 10. t. m. sodi prvenstveno tekmo SD Rapid : SK Ptuj v Ptuj g. R a d o l i c, tekmo TSK Merkur : SK Svoboda pa g. N e m e c.

Trdim časom nasproti

Socialni problemi malega človeka.

Maribor, 7. oktobra.

V parlamentarnem odseku za stanovanjski zakon je radikalno-radičevska večina sprejela kljub protestom in zelo stvarni kritiki opozicije vladni osnutek novega stanovanjskega zakona. Sigurno je, da v plenumu skupščine ne bo drugače kot je bilo v odseku: opozicija bo kritizirala, vladna večina pa bo mehanično izglasovala zakon, ki ga je pripravila vlada.

Kakšen je nov stanovanjski zakon?

Mi smo o tem zakonskem osnutku že na kratko poročali. Najvažnejše na njem je to, da pomeni odpravo najemniške zaščite. Do 1. maja 1927 se bodo poslovili stanovanjski uradi, kakor doslej, po 1. maju samo še za premeščene državne uradnike, po 1. novembru 1927 pa nastopi »belaženo predvojno stanje«. Država se dezinteresira na odnosih med hišnim posestnikom in najemnikom in jih prepusti samovolji močnejšega, t. j. hišnega posestnika.

Važno je tudi to, da so za dobo do 1. novembra 1927. zaščiteni samo oni državni uradniki, duševni in fizični delavci, ki nimajo več ko 3000 dinarjev mesečnih dohodkov. Obrtniki niso več zaščiteni. Pri zaščitenih se najemnina ne izpremeni, morajo pa se do 1. novembra 1927 sporazumeti s hišnimi posestniki glede nadaljnje najemnine. Če se ne sporazumejo, izgube pravico do stanovanja in ga morajo v določenem času zapustiti. Ako ga ne zapuste, jih mora oblast deložirati — ali kakor se to pravi »na naše« — vreči na cesto. Kaj bo potem z njimi, za to se živ krst ne zmeni. Tako zahteva načelo svobode in pravice — s stališča hišnih posestnikov. To stališče je z novim stanovanjskim zakonom sprejela tudi vlada.

Zaščita ukinjena, stanovanjska beda pa ostane.

Tak je tedaj položaj za najemnike. In najemnikov ni malo. Sedanji vladni stranki se opirata po veliki večini na kmetske volilce, na srednje in večje posestnike, zato je umljivo, da ne kažeta posebnega smisla za tipični mestni problem, ki zadeva dva družabna sloja: meščana in delavca.

Toda problem je tu in bo po 1. novembru 1927 tak, kakršen je danes. Že včeraj smo zapisali, da so v drugih državah vlade aktivno sodelovale pri odpravi stanovanjske bede. Država je gradila hiše za svoje urade in nameščenec. Država je dajala zasebnim zanimancem, ki so gradili stanovanjske hiše, razne ugodnosti, predvsem kreditne. Skratka: država se je zavedala, da je stanovanjska beda velik povojni socialni problem, ki ga mora reševati vsa družba: tako državna, kakor zasebna iniciativa. To je prav tak problem, kakor na pr. gospodarska obnova, sanacija valute itd. Tudi pri finančni krizi so bili silno oškodovani interesi posestnikov, pa so vendar morali to preboleti. Hišni posestniki so izmed lastnikov kapitala zašli v najslabši položaj, ali tudi najbolj kapitalistične vlade se niso niti mogle niti smeje obotavljati, da ne bi uvedle ukrepov, ki omejijo pravice hišnega posestnika nasproti najemniku. Naravno je, da je najemniški problem le en problem v celnem kompleksu socialnih problemov. Dokler se ne reši celoten kompleks, se ne more trajno zanikavati pravica hišnih posestnikov. Zato so najemniške organizacije same predlagale, da se dosedanja zaščita ne razširi na nedoločen čas, marveč le do 1. 1930. To se pravi: najemniki priznavajo kapitalistično pravico hišnega posestnika, vidijo pa, da družega izhoda ni.

Država se ne briga za stotisoče najemnikov.

Medtem, ko se v večjih evropskih državah stanovanjska beda ublažuje z zidanjem stanovanj, in tudi država kot velepodjetje marljivo gradi hiše, prav tako ali še bolj marljivo se udejstvujejo občine, se je naša država omejila na pasivno vlogo. Doslej je izdajala zakone, ki niso zadovoljili niti hišnih posestnikov, niti najemnikov, ki pa so vsaj preprečili kaos, odslej se je tudi tej arbitraži odpovedala. Razen v Beogradu ni zgradila nikjer nič, pač pa je zasedla celo vrsto zasebnih stanovanj in jih izpremenila v urade. Spričo sedanega famoznega »štedenja« v državni upravi je neverjetno, da bi vlada do 1. novembra 1927 kjerkoli kaj zgradila.

Tekom enega leta se lahko v našem mestu zgradi par hiš, ali stanovanjska beda se bistveno ne bo izpremenila. Svarimo najemnike pred varljivimi upi, da

bo po 1. novembru 1927 »že nekako« in »da na cesti ljudi ne bodo pustili«. Vse to se lahko zgodi, ker se je že zgodilo in bo na prehodu iz stanovanjske zaščite v najemniško prostost sicer škandalozen, vendar pa žal dokaj pogost pojav. Najemniki se morajo pripraviti na novo stanje. Oni, ki bi jih tolažili z optimizmom, bi jim storili slabo uslugo. Vlada se je odpovedala svoji socialni funkciji, zaprla je oči pred dejstvom, da danes slabšega štiti, jutri pa, ko se ne bo nič spremenilo, ne bo imel zaščite: ni ji mar za položaj državljanov, ki bi utegnili doživeti neverjetno socialno dramo: vlada poslušala sladak šepet hišnih posestnikov in sugerira državljanom »zlate predvojne čase«.

Predvojno stanje — le v domišljiji.

A teh časov žal še ni. Stotisoči ljudi, ki so uslužbeni pri državi ali zasebnih podjetjih, prodajajo svoje delo po znatno nižji ceni nego pred vojno. Krivica je, če hišni posestnik ne more dobiti od hiše to, kar je dobil pred vojno, ali ni baje krivica, če mora državni in zasebni uslužbenec delati za daleko nižjo plačo in nositi vse posledice druginje. Kdo bi hotel verjeti, da se bodo s 1. novembrom 1927. ko bodo hišni posestniki dosegli »zlati paritet«, zvišali prejemki najemnikov v razmerju z novo najemnino? Ali prenese to bodisi državno, bodisi zasebno gospodarstvo?

Število brezposelnih raste od dne do dne, naše industrije propadajo, zasebna podjetja in država odpuščajo stotine duševnih in fizičnih delavcev, ki večinoma ne najdejo tako kmalu novega zasluga. Beda raste pri nas progresivno, z njo boleznin in umrljivost. Vzlic temu se socialni problemi mest, problemi meščanskega in proletarskega razreda, zane-marjajo na ljubo neki »seljački« primitivnosti, ne da bi se seveda ta primitivnost racionalno dvigala. Vlada samo vlada in upravlja, to pa pri nas ne pomeni več kot: vlada vodi politiko. In to je veliko, veliko premalo.

Sedanji prihajajo časi, ko hosta baš srednji sloj in delavstvo občutila vso trdoto socialnega položaja v socialno zaostali državi. Inteligenca, delavstvo in mali obrtniki ter trgovci bodo pritiskani k tlom. Od malega človeka se bodo zahtevale težke žrtve, da se bo lahko opomogel bogat posedujoči človek. Treba si je priznati resnico, da od vlad nimamo nič pričakovati, temveč le od strnjene organizacije. Treba je vzeti nase trdote čase in položaja in si jih skušati izboljšati — to je maksima zadnjih dni! In radi tega smo napisali te vrste onim, ki se jih tiče. B.

ARGUS

je naš najboljši domači informacijski zavod
ima v vseh mestih zanesljive poročevalce
daje informacije o vsem, posebno pa o
imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in prirediteljev
ovo informacije so, odno, izbrpne in brze
se nahaja v Vuku Karadžića ul. 11, Beograd
ov telefon je 6-25, a brezplačni nast. Argus

Za brezstanovanjce

1 prazna soba s soporabo kuhinje, 2 stanovanja odkup, 2 večja stanovanja v okolici, 2 prazni sobi, sobe za dijak. Prijava za novogradnje. Vprašati: »Marston«, Maribor, Rotovski trg 4. 2131

Prevajalca (ko)

iz nemščine v čisto srbohrvaščino za beletristiko išče Voršić, Urbanova ul. 19. Stalni zaslužek zasiguran. 2128

Kupi se

takoj dobro ohranjen bencin-motor 6—8 konjskih sil. Ponudbe pod »Bencin-motor« na upravo lista. 2127

Kislo zelje

kakor znano najboljše kakovosti priporoča M. BERDAJS, Maribor, Trg svobode. 2076

Morske ribe

se dnevno peče v že dobro znani

Prvi dalmatinski kleti

Maribor, Mesarska ulica 5

2129

Povodnik.

Kino

APOLO KINO

Od torka dne 5. do četrta dne 7. oktobra 1926 Karina Bell »Kadar deklice sanjarijo«. — Divna filmska drama, preveša s pravim dunajskim humorem in temperamentom dražestne Dunajčanke. Šest činov.

GRAJSKI KINO

Četrtek 7., petek 8., sobota 9. in nedelja 10. oktobra **U mirajoče plemene.** Največje filmsko delo te vrste v dveh ogromnih napetih dejanjih. Film visoke kulturne vrednosti, silno napete vsebine, krasnih posnetkov in prvovrstne igre. Film, ki nas povede do zasedanja Amerike od strani belokožcev do svetovne vojne. Film, v katerem sodeluje na tisoče pravih Indijancev. Prinašamo nekaj kritike o tem velikem filmu. Občudovanja vredne so slikovite naravne podobe, ki predočujejo tehnično nedosegljivo temno veličanstvo puščave Grand Canyon. Občudovati moramo slike narodov, ki vstajajo iz nevidljive globočine, se dvigajo kvišku iz nič... vzpenjajo se na vrhunce in se izgubljajo v neskončni daljavi. Dobro namisljena in umetniško fino prinesena simbolika! Občudovati moramo tudi realistične bome scene. — V glavni ulozi RICHARD DIX. — Film spremlja prvovrstna godba. Radi ogromnih nabavnih stroškov so cene zmerno zvišane.

KINO »DIANA« STUDENCI

Od srede, dne 6. oktobra do vključno petka 8. oktobra 1926 HAROLD LLOYD Dve uri smeha! Dve uri vpitja! On je zaljubljen. — Veseloigra.

Ugrabili so mlado dekle

»Otmica« in rop v okolici Požarevca.

Pred dnevi se je z vozom odpeljala vdova Živka Lukičeva z vnukinjo Olgo v Požarevac. Pridružila sta se jima Ivan Jovanović in njegova soproga, ki sta baje dobra prijatelja Lukičevih. Sestali so se v Vlaškem dolu in skupaj krenili v Požarevac. Pogovarjali so se o najrazličnejših zadevah in prešli na pogovor o Olgini moitvi. Mlado, toda zdravo in lepo razvito dekle, je vsakdo v vasi smatral zrelo za možitev. Zato-pljene v pogovor pa je nenadoma presenetil klic »Stoi!«, ki je prihajal iz bližnjega gozdiča.

Na cesto je stopil neznanec s puško v roki in oborožen do zob. Predno pa so se potniki zavedli, je stopilo iz gozda še 8 možkih, enako oboroženih, kakor prvi. Napadeni so bili prepričani, da jih čaka sigurna smrt, ker je med napadalci po odločnem ukazu glavaria, zavlada tišina. Pogledi so preleteli potnike in u-uprli v 16letno Olgo. Brez besedi in u-gibanja so sneli dekle z voza in jo odpeljali s sabo, ostali družbi pa so odnesli 4000 Din gotovine ter izginili v gozdu.

O napadu in ugrabljenju dekleta so bile takoj obveščene oblasti, ki so uvedle obsežno preiskavo. Udova Živka Lukičeva je spoznala nekatere med napadalci in jih prijavila. Dva izmed njih so oblasti že prijele, vendar doslej še nimajo sledu o Olgi in njenih spremljevalcih.

ŠIVILJE

za delo na dom in v tovarni se sprejmejo pri tvrdki

Durjava, Maribor, Gregorčičeva 24

Delo na dom se da tudi šiviljam iz mariborske okolice

2116

Kolporterije

za prodajo časopisja po cestah in lokalih se išče. Prijave na upravo lista.

»Mariborska Tiskarna« v Mariboru, predstavnik: Stanko Detela, ravnatelj.

predstavnik: Vekoslav Spindler, novinar. Vsi v Mariboru.

Urednik Božidar Borko, novinar, Izdajatelj: Konzorcijski »Tabor«